

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2023

Proba E. b.), Simulare județeană

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÊTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következô költeményt! A megadott kérdésekbôl, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggô szövegben!

Petőfi Sándor: Pacsirtaszôt hallok megint...

Pacsirtaszôt hallok megint!

Egészen elfeledtem már.

Dalolj, tavasznek hírmondója, te,

Dalolj, te kedves, kis madár.

Oh, istenem, mi jólesik

A harci zaj után e dal,

Mikéntha bérci hûs patak füröszt

Égô sebet hullámival.

Dalolj, dalolj, kedves madár,

Eszembe hozzák e dalok,

Hogy nemcsak gyilkos eszköz, katona,

Egyszersmind költô is vagyok.

Eszembe jut dalodról a

Költészet és a szerelem,

Az a sok jó, mit e két istennô

Tett és még tenni fog velem.

Emlékezet s remény, ez a

Két rózsafa ismét virít

Dalodra, és lehajtja mámoros

Lelkem fölê szép lombjait,

És álmodom, és álmaim

Oly kedvesek, oly édesek...

Terôlad álmodom, hív angyalom,

Kit olyan híven szeretek,

Ki lelkem üdvessége vagy,

Kit istentôl azért nyerék,

Hogy megmutassa, hogy nem odafôn,

De lenn a földön van az ég.

Dalolj, pacsirta, hangjaid

Kikeltik a virágokat;

Szívem mily pusztá volt, és benne már

Milyen sok szép virág fakad.

(Betlen, 1849.)

a. Milyen műfaj(ok) sajátosságait fedezi fel a költeményben? Indokolja választát!

5 pont

b. Milyen költői szereplehetőségek vannak a versben, s melyiket hogyan éli meg a lírai én?

5 pont

c. Milyen költői képeket, stílusalakzatokat, motívumokat fedez fel a versben? Értelmezze érzelm kifejező hatásukat a szöveg összefüggésében!

5 pont

d. Melyek a költemény romantikus sajátosságai?

5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

II. TÊTEL

(30 pont)

Olvassa el a következô szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Az egyik budai gimnázium hittan munkaközösségének kezdeményezésére az iskola 2017 tavaszán, éppen a húsvét előtti nagyböjti időszakban hirdetett meg – stílusosan Kütyüböjt néven – játékot a felsős (9–12. osztályba járó) gimnazisták körében. Ezzel a kezdeményezéssel az iskola arra akarta ráébreszteni a fiatalokat, hogy van élet kütyük, azaz elektromos, elektronikus és digitális eszközök (mobiltelefon, okostelefon, komputer, tablet stb.) nélkül is.

A kütyüböjt-féle kezdeményezés egyébként nem ismeretlen és szokatlan külföldön sem. A játék lényege az önkéntesség és a szándékosság: önkéntesen lehet benevezni, és szándékosan kell a készülékeket használaton kívül helyezni (kikapcsolni). Az önmegtartóztatás vállalása szólhat csupán néhány órára is, de ezeket a böjtöket általában legalább egy teljes nap (24 órás) időtartamra hirdetik meg. A pszichológusok szerint az ennél hosszabb ideig tartó megvonások még hatásosabbak lehetnek, még erősebben járulhatnak hozzá a megtisztuláshoz, az elvesztett önfegyelem visszanyeréséhez. [...]

A 72 órás időtartamra (3 teljes napra!) meghirdetett játék eredményességéről nem tudok. Számomra csaknem reménytelen kísérletnek tűnt a kütyüböjt megtartatása a különféle képernyők által behálózott, csapdába ejtett középiskolások körében, annak ellenére is, hogy a játékba önkéntesen lehetett benevezni, s a háromnapos digitális böjtért cserébe különféle értékes nyereményeket helyeztek kilátásba. [...] Nagyon fegyelmezettnak kell lennünk, ha nem akarunk a digitális technika rabságában, fogságában élni.

(H. Varga Márta: Kütyüböjt www.anyanyelvapolo.hu)

1. Állapítsa meg az alábbi kijelentések igazságtartalmát! Jelölje I (igaz) vagy H (hamis) betűjellel! **5 pont**

- a. 2017 tavaszán hirdette meg az iskola a Kütyüböjt játékot.
- b. A kütyüböjt-féle kezdeményezés külföldön ismeretlen és szokatlan.
- c. A pszichológusok szerint a huszonnégy óránál hosszabb ideig tartó megvonások még hatásosabbak lehetnek.
- d. A 72 órás időtartamra meghirdetett játék eredményes volt.
- e. A háromnapos digitális böjtnek különféle értékes nyereményei voltak.

2. Emelje ki a szövegből a *böjt* szó négy rokon értelmű szavát, kifejezését! **5 pont**

3. Melyek a szöveg kommunikációs funkciói? Támassza alá egy-egy példával választát! **5 pont**

4. Fejtse ki a véleményét 10–15 mondatban arról, hogy reménytelen kísérletnek vagy elképzelhetőnek tartja a kütyüböjt bevezetését az iskolákba! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

III. TÉTEL **(30 pont)**

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *Vágyak és értékrendek ütközése az epikában* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. *Kármán József: Fanni hagyományai*, *Jókai Mór: Az arany ember*, *Móricz Zsigmond: Sárarany vagy más olvasott mű*) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai **5 pont**
- b. tér és szereplő viszonya **5 pont**
- c. a választott mű emberképe **5 pont**
- d. vágyak és értékrendek ütközése **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.